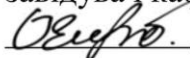

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ТА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри готельно-ресторанного
та туристичного бізнесу
протокол № 2 від 07.09.2020 р.
завідувач кафедри
 Олена ОРЛЕНКО

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
ТУРИСТИЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО

Освітня програма «Туризм»

Спеціальність 242 Туризм

Галузь знань 24 Сфера обслуговування

Херсон 2020

Назва освітньої компоненти	Туристичне краєзнавство
Тип курсу	Обов'язкова компонента
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень освіти
Кількість кредитів/годин	5 кредитів / 150 годин
Семестр	II семестр
Викладач (і)	Макієнко Олексій Анатолійович, кандидат історичних наук, доцент https://orcid.org/0000-0002-1198-4768
Посилання на сайт	http://www.kspu.edu/About/Faculty/FBP/ChairGenengineerTraining/main_components.aspx
Контактний тел.	(050) 590-77-09
E-mail викладача	olex.makienko@gmail.com
Графік консультацій	Вівторок, 11:20-11:50, ауд. 301 або за призначеним часом
Методи викладання	Пояснювально-ілюстративний, проблемний, частково-пошуковий
Форма контролю	екзамен

1. Анотація до курсу

Необхідність вивчення дисципліни «Туристичне краєзнавство» продиктована сучасними тенденціями розвитку туристичної індустрії у світі в цілому та в Україні зокрема. Ознайомлення з туристичним потенціалом окремих територій, виявлення проблем і перспектив їх туристичного освоєння, шляхів формування їх позитивного туристичного іміджу, а також практичне використання краєзнавчої інформації у процесі формування конкурентоспроможного туристичного продукту є важливою складовою підготовки фахівців у галузі туризму. Навчальна дисципліна «Туристичне краєзнавство» покликана сформувати у студентів уявлення про складові туристично-рекреаційного потенціалу регіону (краю), ступінь їх освоєння та характер експлуатації, умови розвитку туристично-рекреаційної діяльності, різні форми та напрями туристично-краєзнавчого руху в регіонах.

Вивчення тем навчального курсу сприяє формуванню цілісного розуміння про предметну сферу майбутньої професійної діяльності та створює передумови для успішного опанування інших фахових дисциплін – «Географії туризму», «Організації туризму», «Інфраструктури туризму» та ін.

2. Мета та цілі курсу

Метою дисципліни «Туристичне краєзнавство» є формування теоретичних знань про систему туристично-краєзнавчої роботи, туристично-рекреаційний потенціал територій, особливості його використання в туристично-рекреаційній діяльності, набуття фахових компетенцій у сфері туристичного краєзнавства.

Основними **завданнями** навчальної дисципліни «Туристичне краєзнавство» є:

- ознайомлення студентів з теоретико-методологічними засадами туристичного краєзнавства, історичним розвитком туристично-краєзнавчої роботи;
- розкриття структури та складу туристично-рекреаційного потенціалу регіону (краю);
- вивчення критеріїв, способів та методів оцінювання потенціалу територій для потреб туристично-рекреаційної діяльності;
- характеристика геопросторової організації туристично-рекреаційних ресурсів (на прикладі регіонів України);
- визначення перспектив використання туристично-рекреаційного потенціалу різних регіонів для розвитку туристичної індустрії;

3. Компетентності та програмні результати навчання

Успішне опанування здобувачем навчальної дисципліни забезпечить формування та досягнення наступних компетентностей і результатів навчання.

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі туристичної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог до професійної, навчальної або дослідницької діяльності .

Загальні компетентності:

K02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

K05. Прагнення до збереження навколишнього середовища

Спеціальні компетентності:

K15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності

K17. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій

K19. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів

Програмні результати навчання:

ПР03. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.

ПР04. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.

ПР05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.

ПР08. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися.

ПР14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
5/150	32	30	88

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова/ вибіркова компонента
2020-2021	2	242 Туризм	1	Обов'язкова

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Мультимедійне обладнання: ноутбук Lenovo, проектор; картографічні матеріали.

Система дистанційного навчання «KSU Online» на базі інформаційного середовища Moodle.

Відкритий доступ до електронного архіву-репозитарію ХДУ: eKhSUIR.kspu.edu

7. Політика курсу

Організація навчального процесу здійснюється на основі кредитно-модульної системи відповідно до вимог Болонського процесу із застосуванням трансферно-накопичувальної системи оцінювання успішності студентів. Зараховуються бали, набрані при поточному оцінюванні на аудиторних заняттях, виконанні самостійної роботи, індивідуальних завдань, а також

бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховується присутність студента на аудиторних заняттях, його активність під час виконання різних видів робіт.

Під час вивчення курсу є недопустимим: пропуски та запізнення на заняття; користування мобільними електронними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених навчальним планом та методичними рекомендаціями викладача); привласнення чужих думок. Високо цінуються академічна доброчесність і творчий підхід до виконання поставлених завдань.

8. Схема курсу

Тиждень, дата, години	Тема, план	Форма навчального заняття	Список рекомендованих джерел (за нумерацією розділу 11)	Завдання	Максимальна кількість балів
Модуль 1. Теоретико-методологічні засади туристичного краєзнавства					
Тиждень А, Б 10 годин	Тема 1: Туристичне краєзнавство як складова національного краєзнавства. План 1. Мета і завдання вивчення навчальної дисципліни, її місце у програмі підготовки фахівців з туризму. 2. Поняття про край і краєзнавство. Функції краєзнавства. 3. Організаційні форми краєзнавства. 4. Видова структура краєзнавства. 5. Об'єктно-предметне поле, завдання туристичного краєзнавства. 6. Джерела та методи дослідження туристичного краєзнавства.	Лекція (4 год.)	1, 4-6, 9, 12, 23, 26, 28-31, 36, 41, 46.	Опрацювання матеріалів (конспекту, тез) лекції	4

	<p>Тема 1: Основи туристичного краєзнавства.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Краєзнавство як галузь наукових знань і сфера діяльності. 2. Функції краєзнавства. 3. Краєзнавство і туризм: грані взаємодії. Туристичне краєзнавство як складова національного краєзнавства, його предметно-об'єктна сфера, мета і завдання. 4. Джерела туристично-краєзнавчих досліджень. 5. Методи наукового дослідження в туристичному краєзнавстві. 	<p>Семінарське заняття (2 год.)</p>		<p>Виконання завдань семінарського заняття: підготовка конспекту для участі в обговоренні питань плану, складання електронної презентації</p>	
<p>Тиждень А, Б, А 12 годин</p>	<p>Тема 2: Генеза та розвиток туристично-краєзнавчого руху в Україні.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історичні витoki туристичного краєзнавства. Передумови розвитку туристично-краєзнавчого руху. 2. Формування системи знань про регіони України (до першої половини XVIII ст.). 3. Становлення наукового краєзнавства на українських землях у другій половині XVIII – на початку XX ст. Зародження аматорського краєзнавчого руху. 	<p>Лекція (4 год.)</p>	<p>1, 4-6, 8-9, 22, 27, 31, 35-37, 41, 46.</p>	<p>Опрацювання матеріалів (конспекту, тез) лекції</p>	<p>8</p>

	<p>4. Організація туристично-краєзнавчої роботи в Україні в 1917-1991 роках.</p> <p>5. Розвиток туристичного краєзнавства в незалежній Україні.</p>				
	<p>Тема 2: Етапи розвитку туристичного краєзнавства в Україні.</p> <p>План</p> <p>1. Витоки краєзнавчої діяльності. Зародження знань про край, їх прикладна систематизація. Літописні традиції вивчення українських регіонів.</p> <p>2. Роль мандрювання у процесі пізнання краю. Подорожні описи території України.</p> <p>3. Наукові експедиції та краєзнавчі екскурсії як засіб пізнання регіону. Поява перших комплексних досліджень українських регіонів у XVIII – XIX ст.</p> <p>4. Краєзнавча діяльність державних і громадських наукових установ в Україні у XIX – на початку XX ст. Зародження аматорського краєзнавчого руху.</p> <p>5. Розвиток туристичної інфраструктури в другій половині XIX – на початку XX ст., його вплив на становлення національного краєзнавства.</p>	<p>Семінарське заняття (2 год.)</p>		<p>Виконання завдань семінарського заняття: підготовка конспекту для участі в обговоренні питань плану, складання електронної презентації</p>	

	<p>Внесок перших туристичних організацій у розгортання краєзнавчої роботи в Україні.</p> <p>6. Піднесення туристично-краєзнавчої роботи в 1920-1930-х рр. Видання туристично-краєзнавчої літератури в радянській Україні, на західноукраїнських землях.</p> <p>7. Відродження краєзнавчого руху в Українській РСР у другій половині ХХ ст. Краєзнавчий туризм як чинник активізації туристично-краєзнавчих досліджень.</p> <p>8. Сучасний стан туристичного краєзнавства в Україні. Діяльність Національної спілки краєзнавців України.</p>				
<p>Тиждень Б, А, Б 12 годин</p>	<p>Тема 3: Туристичне краєзнавство як сфера діяльності.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Форми та види краєзнавчої діяльності. 2. Краєзнавчі установи та організації. 3. Роль наукового краєзнавства в розвитку туризму. Характеристика основних напрямів туристично-краєзнавчих досліджень. 4. Популяризація знань про край засобами туристичної діяльності. Туристично-інформаційні центри. 	<p>Лекція (4 год.)</p>	<p>1, 4-6, 8-9, 28-30, 36, 38, 41, 43, 46.</p>	<p>Опрацювання матеріалів (конспекту, тез) лекції</p>	<p>8</p>

	<p>5. Система освітнянського краєзнавства. Навчально-виховний потенціал туристично-краєзнавчої роботи.</p>				
	<p>Тема 3: Форми туристично-краєзнавчої діяльності. План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наукове краєзнавство, його роль та значення для розвитку туризму. 2. Провідні центри та напрями туристично-краєзнавчих досліджень. 3. Популяризація краю в роботі культурно-просвітницьких установ і громадських формувань. 4. Туристично-інформаційні центри як осередки краєзнавчого руху. 5. Роль краєзнавства у навчально-виховному процесі. 6. Основні форми краєзнавчої роботи у навчальних закладах (навчальні заняття, виховні години, краєзнавчі гуртки, секції, клуби, туристичні походи, екскурсії, експедиції, краєзнавчі музеї). 7. Краєзнавчий туризм як засіб національно-патріотичного виховання молоді. 	<p>Семінарське заняття (6 год.)</p>		<p>Виконання завдань семінарського заняття: підготовка конспекту для участі в обговоренні питань плану, складання електронної презентації за пропонованою тематикою</p>	
<p>Самостійна робота до модулю 1.</p>					

Тижень Б, 22-26 березня (подання виконаних завдань самостійної роботи до модулю 1)	Взаємодія регіоналістики, регіонознавства, краєзнавства в системі туристичної діяльності (4 год.).	колоквіум	1, 4-6, 8-9, 28-30, 36, 38, 41, 43, 46.	Опрацювати інформаційні матеріали, оформити їх презентацію	5
	Картографічні дослідження в туристичному краєзнавстві (6 год.).				
	Фундатори національного краєзнавства (6 год.).				
	Діяльність туристично- краєзнавчої організації «Пласт» (2 год.).				
	Туристичне краєзнавство України в електронному інформаційному просторі (4 год.).				
	Організація шкільних краєзнавчих музеїв (4 год.).				
	Характеристика форм та напрямів туристично-краєзнавчої роботи на Херсонщині (4 год.).				
	Діяльність туристично- інформаційного центру Херсона (4 год.).				
Модуль 2. Прикладні напрями туристично-краєзнавчих досліджень.					
Тижень А, Б, А 12 годин	Тема 4: Районування територій у туристично-краєзнавчих дослідженнях. План 1. Поняття про районування території, його критерії. Види районування території. 2. Сутність та значення туристичного районування.	Лекція (6 год.)	6, 8, 10, 11, 14, 25, 36, 39, 46	Опрацювання матеріалів (конспекту, тез) лекції	6

	<p>Районоутворюючі ознаки в туризмі та рекреації.</p> <p>3. Історичний досвід районування території України. Районування України в сучасному краєзнавстві.</p> <p>4. Основні підходи до туристично-рекреаційного районування України.</p> <p>5. Специфіка геотуристичного положення регіонів України.</p>				
	<p>Тема 4: Краєзнавча характеристика туристичних регіонів України</p> <p>План</p> <p>Комплексна краєзнавча характеристика (географічне положення, природа і населення, історико-культурні особливості, соціально-економічний розвиток та ін.) туристичних регіонів України:</p> <p>1) Карпатського туристичного регіону;</p> <p>2) Подільського туристичного регіону;</p> <p>3) Поліського туристичного регіону;</p> <p>4) Придніпровського туристичного регіону;</p> <p>5) Слобожанського туристичного регіону;</p> <p>6) Азовсько-Чорноморського туристичного регіону.</p>	<p>Семінарське заняття (6 год.)</p>		<p>Виконання завдань семінарського заняття: підготовка конспекту для участі в обговоренні питань плану, складання електронної презентації за пропонованою тематикою</p>	

<p>Тиждень Б, А, Б 12 годин</p>	<p>Тема 5: Туристичний потенціал території у краєзнавчому вимірі План 1. Туристичний потенціал території, його сутність, компоненти, проблеми освоєння. Рациональне використання потенціалу рекреаційних територій. 2. Визначення туристичного потенціалу краю, його методичне забезпечення. 3. Класифікація краєзнавчих туристичних ресурсів. Роль окремих видів туристичних ресурсів для краєзнавчого туризму. 4. Туристичні ресурси регіонів України як основа організації краєзнавчого туризму.</p>	<p>Лекція (6 год.)</p>	<p>1-3, 5-6, 8-11, 13-20, 25, 39, 42, 45, 46.</p>	<p>Опрацювання матеріалів (конспекту, тез) лекції</p>	<p>6</p>
	<p>Тема 5: Туристично-краєзнавчі ресурси регіонів України. План 1. Туристичний потенціал території, його сутність, компоненти, умови освоєння. Рациональне використання потенціалу рекреаційних територій. 2. Класифікація краєзнавчих туристичних ресурсів. Роль окремих видів туристичних ресурсів для краєзнавчого туризму.</p>	<p>Семінарське заняття (6 год.)</p>		<p>Виконання завдань семінарського заняття: підготовка конспекту для участі в обговоренні питань плану, складання електронної презентації за пропонованою тематикою</p>	

	3. Характеристика туристичних ресурсів Херсонщини: а) природного походження; б) природно-антропогенного походження; в) антропогенного походження.				
Тиждень А, Б, А, Б 16 годин	Тема 6: Наукові засади організації та проведення туристично-краєзнавчих подорожей. План 1. Туристично-краєзнавча подорож, її мета та завдання. 2. Організатори та учасники краєзнавчих турів, вимоги до рівня їх підготовки. 3. Методика підготовки туристично-краєзнавчих подорожей. Основні етапи підготовчої роботи. 4. Технологічні аспекти проведення туристично-краєзнавчих подорожей. 5. Особливості організації та проведення туристично-краєзнавчих подорожей у різних видах туризму.	Лекція (8 год.)	7, 28-30, 33, 38, 43-46.	Опрацювання матеріалів (конспекту, тез) лекції	8
	Тема 6: Проектування туристично-краєзнавчих подорожей. План 1. Туристичні ресурси регіону як основа організації краєзнавчого туризму.	Семінарське заняття (8 год.)		Виконання завдань семінарського заняття: підготовка конспекту для участі в обговоренні питань плану, складання електронної презентації за	

	<p>2. Характеристика популярних туристичних маршрутів на Херсонщині.</p> <p>3. Презентація методичної розробки маршруту туристично-краєзнавчої подорожі територією Херсонської області (на вибір студента).</p>			пропонованою тематикою	
Самостійна робота до змістового модулю 2.					
Тиждень Б, 31 травня – 4 червня (подання виконаних завдань самостійної роботи до модулю 2)	Еволюція схем рекреаційного і туристичного районування України (8 год.)	колоквіум	7, 28-30, 33, 38, 43-46.	Опрацювати інформаційні матеріали, оформити їх презентацію	5
	Характеристика семи чудес України (пам'ятки природи, історико-культурні пам'ятки) (6 год.)				
	Об'єкти Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в Україні (6 год.)				
	Перспективи використання краєзнавчих туристичних ресурсів для розвитку рекреації і туризму в різних регіонах України (6 год.)				
	Складання інформаційної картки туристичного об'єкту Херсонщини природного походження (6 год.)				
	Складання інформаційної картки туристичного об'єкту Херсонщини природно-антропогенного походження (6 год.)				
	Складання інформаційної картки туристичного об'єкту				

	Херсонщини антропогенного походження (6 год.)				
	Методична розробка маршруту туристично-краєзнавчої подорожі (10 год.)				

9. Система оцінювання та вимоги

Система оцінювання дозволяє встановити рівень сформованості загальних і фахових компетентностей та отриманих програмних результатів навчання здобувача освіти.

Оцінка здобувача з навчальної дисципліни, що виставляється у «Відомість обліку успішності», формується з урахуванням результатів поточного, атестаційного й семестрового контролю і визначається за національною системою оцінювання, за 100-бальною шкалою та за шкалою ECTS.

Шкала оцінювання у ХДУ

Сума балів /Local grade	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/National grade
90 – 100	A	Excellent	Відмінно
82-89	B	Good	Добре
74-81	C		
64-73	D	Satisfactory	Задовільно
60-63	E		
35-59	FX	Fail	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Семестровий (підсумковий) контроль з дисципліни «Туристичне краєзнавство» визначено навчальним планом – це екзамен.

Оцінювання результатів навчання, отриманих здобувачем під час вивчення дисципліни, формою семестрового контролю якої є екзамен, здійснюється на основі виконання всіх видів навчальної діяльності (робіт), поточної успішності та підсумкового

контролю.

Загальна оцінка складається:

- 60 балів – поточне оцінювання (результати виконання всіх обов'язкових видів робіт);
- 40 балів – результати підсумкового контролю.

Кількість балів за вибіркові види діяльності (робіт), які здобувач може отримати для підвищення семестрової оцінки, не може перевищувати 10 балів.

Максимальна кількість – 100 балів.

**Розподіл балів, які отримують здобувачі,
за результатами опанування навчальної дисципліни «Туристичне краєзнавство»**

№	Види навчальної діяльності (робіт)	модуль 1	модуль 2	Сума балів
Обов'язкові види навчальної діяльності (робіт)				
1.	Аудиторна робота (заняття у дистанційному режимі)			
	- усне опитування	15	15	30
	- практичні завдання	5	5	10
2.	Самостійна робота	5	5	10
3.	Контрольна робота (тестування)	5	5	10
	Поточне оцінювання (разом)	30	30	60
	Підсумковий контроль (екзамен)			40
	Разом балів			100
Вибіркові види діяльності (робіт)				
1.	- участь у наукових, науково-практичних конференціях, олімпіадах, змаганнях; - підготовка наукової статті, наукової роботи на конкурс; - інші індивідуальні завдання			max 10

Підсумкова оцінка за вивчення предмета виставляється за шкалами: національною, 100 – бальною, ECTS і фіксується у відомості та заліковій книжці здобувача вищої освіти. Складений екзамен з оцінкою «незадовільно» не зараховується і до результату поточної успішності не додається. Щоб ліквідувати академзаборгованість з навчальної дисципліни, здобувач складає іспит повторно, при цьому результати поточної успішності зберігаються.

Структура проведення семестрового контролю доводиться до відома здобувачів вищої освіти на першому занятті.

Критерії оцінювання та бали

Бали	Оцінка	Критерії оцінювання	Рівень компетентності
90-100	Відмінно (A)	<p>Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються.</p> <p>Зменшення 100-балової оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосується дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого силабусом навчальної дисципліни, або здобувач проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.</p>	<p>Високий Повністю забезпечує вимоги до компетенцій, що викладені в силабусі навчальної дисципліни. Власні пропозиції здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни.</p>
82-89	Добре (B)	<p>Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.</p> <p>Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.</p>	<p>Достатній Забезпечує здобувачеві самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни</p>
74-81	Добре (C)	<p>Здобувач в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є</p>	<p>Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для</p>

		системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.	практичного використання викликають утруднення.
64-73	Задовільно (D)	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни
60-63	Задовільно (E)	Здобувач має певні знання, передбачені програмою дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, що визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень здобувач з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань. Виконання практичних індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язки з іншими дисциплінами.	Середній Є мінімально допустимий в усіх складових програми дисципліни
35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання (FX)	Здобувач може відтворити окремі фрагменти навчальної дисципліни. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді на практичних заняттях в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу у здобувача відсутнє.	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни
0-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни (F)	Здобувач повністю не виконав вимог програми навчальної дисципліни, його знання на підсумковому етапі навчання є фрагментарними.	Незадовільний Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

10. Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні:

1. Верес К.О. Туристичне краєзнавство: конспект лекцій для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм» денної форми навчання / К.О. Верес. – К.: НУХТ, 2015. – 114 с.

2. Любіцева О.О. Туристичні ресурси України: навч. посібник / О.О. Любіцева, Є.В. Панкова, В.І. Стафійчук. – К.: Альтерпрес, 2007. – 369 с.
3. Маланюк Т.З. Краєзнавство і туризм: навч. посібник / Т.З. Маланюк. – Івано-Франківськ, 2010. – 200 с.
4. Маланюк Т.З. Туристичне краєзнавство: курс лекцій / Т.З. Маланюк. – Івано-Франківськ: ПНУ, 2013. – 132 с.
5. Основи краєзнавства: підручник для студентів вищих навчальних закладів / за заг. ред. чл.-кор. НАНУ О.П. Реєнта. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – 332 с.
6. Пангелов Б.П. Організація і проведення туристсько-краєзнавчих подорожей: навч. посібник / Б.П. Пангелов. – К.: Академвидав, 2010. – 248 с.
7. Панкова Є.В. Туристичне краєзнавство: навч. посібник / Є.В. Панкова. – К.: Альтерпрес, 2003. – 352 с.
8. Петранівський В.Л. Туристичне краєзнавство: навч. посібник / В.Л. Петранівський, М.Й. Рутинський. – 2-ге вид., випр. – К.: Знання, 2008. – 575 с.
9. Рекреаційно-туристичні ресурси України з основами туристичного ресурсознавства: навч. посібник / Н.О. Алешугіна, О.В. Барановська, М.О. Барановський, О.О. Зеленська, І.В. Смаль, І.М. Філоненко. – Чернігів: Вид-во ЧНТУ, 2015. – 492 с.

Додаткові:

10. Александров В.В. Туризм в системі пріоритетів регіонального розвитку: монографія / В.В. Александров, О.О. Вишневська, І.І. Волкова, Ю.П. Грицак, А.Ю. Парфіненко та ін. – Харків: Вид-во ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2010. – 268 с.
11. Баланчук М. Суспільно-історичні туристичні ресурси Поділля / М. Баланчук // Наукові записки ТНПУ ім. В. Гнатюка. Сер. Географія. – Тернопіль, 2008. – Вип. 2(24). – С. 124-130.
12. Бейдик О.О. Рекреаційні ресурси України: навч. посібник / О.О. Бейдик. – 3-е вид., перероб. та доп. – К.: Альтерпрес, 2011. – 462 с.
13. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування: монографія / О.О. Бейдик. – К.: Вид.-поліграф. центр «Київський університет», 2001. – 395 с.
14. Василевська Я.В. Оцінка природно-рекреаційних ресурсів Херсонської області / Я.В. Василевська // Регіон – 2013: стратегія оптимального розвитку: матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Харків, 7-8 листопада 2013 р.). – Харків, 2013. – С. 399-401.

15. Василевская Я.В. Природно-заповідний фонд Херсонської області як об'єкт рекреаційного природокористування / Я.В. Василевська // Часопис соціально-економічної географії. – Харків, 2012. – Вип. 13(2). – С. 125-128.
16. Василевська Я.В. Ретроспективний аналіз заселення Херсонщини як основи формування історико-культурних туристсько-рекреаційних ресурсів регіону / Я.В. Василевська // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія: Геологія, географія, екологія. – Харків, 2012. – № 1033. – Вип. 37. – С. 157-162.
17. Василевська Я. Туристсько-рекреаційні ресурси Херсонської області: суспільно-географічні особливості / Я. Василевська // Часопис соціально-економічної географії. – 2013. – Вип. 15(2). – С. 153-156.
18. Вечерський В.В. Туристичні ресурси Сумщини: історико-культурний та природні аспекти / В.В. Вечерський, А.А. Поліщук // Туристичні ресурси України: зб. наук. статей. – К.: ІТ ФПУ, 1996. – Вип. 1.
19. Географічні аспекти розвитку туризму (на прикладі України та Польщі): монографія / О.Д. Король, В.П. Руденко, З. Хохмут та ін. – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2010. – 344 с.
20. Данильчук В.Ф. Методология оценки рекреационных территорий [монография] / В.Ф. Данильчук Г.М. Алейникова, А.Я. Бовсуновская, С.Н. Голубничая. – Донецк: ДИТБ, 2003. – 197 с.
21. Дем'янчук Г.С. Українське краєзнавство: сторінки історії / Г.С. Дем'янчук, Б.Г. Дем'янчук, А.Г. Дем'янчук. – К.: Просвіта, 2006. – 296 с.
22. Жупанський Я. Про об'єкт і предмет вивчення національного краєзнавства / Я. Жупанський, В. Круль // Краєзнавство. – 1994. – № 1-2. – С. 3-6.
23. Ільїна М.В. Оцінка питомого природо-рекреаційного потенціалу регіонів України / М.В. Ільїна // Економіка. Управління. Інновації. – 2011. – №2(6).
24. Коротун І.М. Природні умови та ресурси України: навч. посібник / І.М. Коротун, Л.К. Коротун, С.І. Коротун. – Рівне, 2000. – 192 с.
25. Костриця М. Ю. Національне краєзнавство: актуальні питання теорії і методології / М.Ю. Костриця // Історичне краєзнавство в системі освіти України: здобутки, проблеми, перспективи: наук. зб. – Кам'янець-Подільський, 2002. – С. 3-9.
26. Костриця М. Ю. Українське географічне краєзнавство: історія, методологія, постаті, практика: монографія / М.Ю. Костриця. – Житомир: Косенко, 2006. – 444 с.
27. Крачило М.П. Краєзнавство і туризм: навч. посібник для вузів / М.П. Крачило; ред.: О.Ф. Трегуб. – К.: Вища школа, 1994. – 191 с.

28. Круль В. П. Краєзнавство: навч.-метод. посібник / В.П. Круль. – 2-ге вид., доп. – Чернівці: Рута, 2007. – 104 с.
29. Лугова О.І. Туристичне краєзнавство як напрям загального краєзнавства України: питання теорії та генези / О.І. Лугова, С.І. Попович // Туристично-краєзнавчі дослідження. –К., 2004. – Вип. 5. – С. 3-53.
30. Матвійчук Л.Ю. Особливості типології туристичних ресурсів як основа їх раціонального використання / Л.Ю. Матвійчук // Економічні науки. Серія: Регіональна економіка. – Луцьк, 2010. – Вип. 7. – Ч. 4. – С. 17-25.
31. Основні тематичні напрями туристично-екскурсійних маршрутів України / Інститут туризму Федерації профспілок України / авт.-упоряд.: Г.П. Науменко, С.І. Попович. – К., 2006. – 192с.
32. Панченко Т. Ф. Туристичне середовище: архітектура, природа, інфраструктура: [монографія] / Т.Ф. Панченко. – К.: Логос, 2009. – 176 с.
33. Попович С.І. Туризм і охорона пам'яток історії та культури // Вісник Українського товариства охорони пам'яток історії та культури. – К., 1994. – С. 19-30.
34. Попович С. Туристичне краєзнавство: генеза, методологія, завдання / С. Попович // Краєзнавство. – К., 2015. – №3/4. – С. 111-123.
35. Попович С.І. Висвітлення історико-краєзнавчих матеріалів у туристично-інформаційних виданнях 1960-1980-х рр. // 3 історії вітчизняного туризму: зб. наук. статей. – К.: Типографія ФПУ, 1997. – С. 266-277.
36. Прокопчук В.С. Шкільне краєзнавство: навч. посібник для студентів ВНЗ / В.С. Прокопчук. – К.: Кондор, 2011. – 338 с.
37. Руденко В.П. Географія природно-ресурсного потенціалу України: у 3-х ч.: підручник / В.П. Руденко. – Чернівці: ЧНУ, 2010. – 552 с.
38. Рутинський М.Й. Географія туризму України: навч.-метод. посібник / М.Й. Рутинський. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 160 с.
39. Солдатова С.А. Экономическая оценка рекреационных ресурсов как основа рационального природопользования / С.А. Солдатова // Культура народов Причерноморья. – 2001. – № 25. – С. 164-170.
40. Тронько П.Т. Краєзнавство України: здобутки і проблеми / НАН України; Інститут історії України. – К.: НАНУ, 2003. – 267 с.
41. Туристичні ресурси України: зб. наук. статей / Федерація профспілок України; Український ін-т туризму / О.І. Лугова (наук. ред.). – К., 1996. – 352 с.
42. Туристсько-краєзнавча робота у вищому педагогічному навчальному закладі: організаційні та методичні аспекти / О.В. Тімець, В.С. Серебряй, Ю.А. Грабовський, А.Л. Шипко. – Умань: Візаві, 2006. – 237 с.

43. Філіпов З.І. Спортивний туризм. Організація і методика спортивно-туристичної роботи: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів фізкультурного профілю / З.І. Філіпов. – Дрогобич: Коло, 2010. – 344 с.

Інформаційні ресурси INTERNET

44. Краєведение, страноведение, география туризма: Все о туризме. Туристическая библиотека [Електр. ресурс]. – Режим доступа: <https://tourlib.net/geogr.htm>
45. Мой город – Херсон: неофициальный сайт истории города Херсона [Электр. ресурс]. – Режим доступа: <http://mycity.kherson.ua>
46. Національна спілка краєзнавців України [Електр. ресурс]. – Режим доступу: <http://nsku.org.ua>